

załącznik nr 3
do uchwały Nr LVII/705/2014
Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 25 września 2014 r.

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MIASTA TARNOWA

uzasadnienie zawierające objaśnienie
przyjętych rozwiązań oraz synteza projektu zmiany studium

wrzesień 2014

Zasadność zmiany studium

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z dnia 12 czerwca 2012 r., Poz. 647 ze zm.), zastępująca ustawę z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Z 1999 r. Nr 15, poz. 139 wraz ze zmianami), a także dokonane zmiany w innych przepisach regulujących politykę przestrzenną – powodują zasadność przystosowania zapisu studium do aktualnych wymogów formalno-prawnych.

Rada Miejska w Tarnowie podjęła **Uchwałę Nr XVIII/243/2008 z dnia 24 stycznia 2008 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa.**

Zgodnie z powyższą uchwałą przystąpiono do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miasta Tarnowa uchwalonego uchwałą Nr XI/214/99 Rady Miejskiej w Tarnowie z dnia 15 lipca 1999 r. w sprawie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Tarnowa, zmienionego czterema uchwałami Rady Miejskiej (punktowe zmiany).

Zasadność dokonania zmiany studium wynika przede wszystkim z potrzeby posiadania przez miasto aktualnej wersji studium, służącego jako podstawa do opracowywania kolejnych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, nie naruszających ustaleń aktualnej wersji studium, a także z konieczności aktualizacji polityki przestrzennej miasta, szczególnie w zakresie układu komunikacyjnego.

Zmiana studium obejmuje teren zawarty w granicach administracyjnych miasta, zmian dokonano w zakresie aktualizacji części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego oraz wytyczono kierunki zagospodarowania przestrzennego w oparciu o ustawę o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. Zarówno część tekstowa, jak i część graficzna zmiany studium stanowią nową edycję.

Na dokument składa się część tekstowa (zał. 1), 6 załączników graficznych (zał. 2a-2f: rysunki w skali 1:10 000), niniejszy załącznik nr 3, stanowiący uzasadnienie przyjętych rozwiązań oraz syntezę projektu zmiany studium, a także załącznik nr 4 - rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do zmiany studium.

1) Ważniejsze uwarunkowania mające wpływ na rozwiązania kierunkowe przyjęte w zmianie studium

Przyjęta w grudniu 2011 r. **Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju** definiuje wizję Polski w 2030 r. jako kraju o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowanego, sprawnie zarządzanego i bezpiecznego. Stan ten ma być rezultatem procesów gospodarczych, społecznych, przestrzennych oraz cywilizacyjnych. Koncepcja zalicza Tarnów do grupy miast liczących między 100 a 300 tysięcy mieszkańców, określonych jako miasta pełniące ważne role administracyjne, gospodarcze i społeczne, koncentrujące niektóre funkcje metropolitalne, ale

o skali oddziaływania znacznie mniejszej (przeważnie regionalnej) niż ośrodki metropolitalne czy pozostałe wojewódzkie.

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego z 2003 r. określa generalny cel zagospodarowania przestrzennego województwa następująco: „*harmonijne gospodarowanie przestrzenią jako podstawa dynamicznego i zrównoważonego rozwoju województwa*”. W zakresie kształtowania ładu przestrzennego plan określa, iż środkowa strefa ekonomiczno-przyrodnicza, wzdłuż linii Oświęcim - Kraków - Tarnów, to obszar kluczowy dla przyszłości województwa. Ustala również, iż w tym obszarze powinny koncentrować się procesy urbanizacyjne, co ułatwi budowa odcinka autostrady A4. Jest to obszar wskazany jako wewnętrzne pasmo przyspieszonego rozwoju. W dokumencie wskazane są m in. następujące rozwiązania komunikacyjne:

- budowa autostrady A4 Katowice – Kraków,
- przebudowa drogi krajowej nr 73 Kielce – Tarnów – Jasło, na całym jej przebiegu droga w klasie KDGP,
- budowa obwodnic i łącznic: połączenie węzła Lwowska z węzłem Tarnów Północ (Krzyż) w ciągu drogi krajowej nr 73 w klasie technicznej GP, połączenie węzła Krakowska z węzłem Tarnów Zachód (Wierzchosławice).

Głównym założeniem **Strategii rozwoju miasta – Tarnów 2020** przyjętej w 2011 r. jest wykreowanie miasta, które zapewni szanse rozwojowe dla gospodarki oraz zapewni mieszkańcom wysoki komfort życia. „*Tarnów – miasto komfortu i rozwoju, pomnażające bogactwa*” to wizja miasta w 10-letniej perspektywie, która ma być realizowana w trzech obszarach zgodnie z wyznaczonymi celami strategicznymi: 1 – rozwój gospodarczy: Tarnów – atrakcyjny inwestycyjnie, innowacyjny, wspierający przedsiębiorczość, 2 – komfort życia: Tarnów – komfortowy, przyjazny dla mieszkańca, 3 – regionalne oddziaływanie: Tarnów – centrum usług ponadlokalnych.

Lokalizacja Tarnowa stanowi jeden z kluczowych czynników sprzyjających od wieków rozwojowi miasta. Tarnów położony jest przy międzynarodowym szlaku komunikacyjnym E-40 (Zgorzelec – Medyka), drodze krajowej nr 73 (Kielce – Tarnów – Jasło), przy nowo wybudowanej autostradzie A4 (Jędrzychowice – Korczowa), a także na trasie przebiegu linii kolejowej E- 30 (Zgorzelec –Kraków – Rzeszów – Medyka) i stanowi ważny węzeł komunikacyjny. Długoletnia historia Tarnowa przyczyniła się do wykształcenia zabytkowych układów przestrzennych stanowiących o wysokiej atrakcyjności miasta. Do cennych układów urbanistycznych zaliczyć należy przede wszystkim renesansowy obszar starego miasta, śródmiejski układ urbanistyczny utworzony na przełomie XVIII i XIX w., a także obszar modernistycznej dzielnicy Mościce. Lokalizacja w Tarnowie wyspecjalizowanych zakładów przemysłowych, m.in. chemicznych, maszynowych, szklarskich, metalowych i budowlanych przyczyniła się do wytworzenia istotnego ośrodka gospodarczego w skali kraju. Na terenie miasta zlokalizowana jest również tarnowska Podstrefa Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie, administrowana przez spółkę Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A.

Tarnów stanowi drugie co do wielkości miasto w województwie małopolskim pod względem liczby mieszkańców – wg. danych na koniec 2011 r. miasto zamieszkiwało 114 255 mieszkańców. We-

dług **prognoz demograficznych** GUS w perspektywie najbliższych dwóch dekad dynamika liczby ludności w Tarnowie utrzyma kierunek spadkowy, jednak przybierze nieco wolniejsze tempo. Niemniej jednak zgodnie z prognozami liczba ludności miasta w 2030 r. będzie niższa niż 100 000 mieszkańców. Tym samym prognozowany jest dalszy proces starzenia się społeczeństwa oraz nasilenie jego tempa.

Tarnów charakteryzuje się znaczną **aktywnością gospodarczą**. Ma na to wpływ zarówno korzystne położenie na mapie komunikacyjnej kraju oraz przyjazny klimat do inwestowania, związany z przemysłowym charakterem miasta i rozwiniętą infrastrukturą oraz funkcjonowaniem instytucji wspierających rozwój gospodarczy. Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2010 r. wynosiła 9,4%, co świadczy o tym, iż 5 358 osób pozostawało w mieście bez pracy. Wskaźnik ten jest niższy niż średnie wartości dla województwa (10,4%) i dla kraju (12,3%). Znaczący udział w tworzeniu przyjaznych warunków działalności gospodarczej ma Tarnowski Klaster Przemysłowy S.A., który zarządza Specjalną Strefą Ekonomiczną. Dalszy rozwój stref aktywności gospodarczej w oparciu o model rozwoju oparty na wiedzy, innowacji i czystych technologiach ma swój priorytet w wyznaczonych celach Strategii rozwoju miasta.

Tarnów usytuowany jest w dość urozmaiconym krajobrazie na pograniczu dwóch jednostek fizjograficznych. **Struktura zabudowy** miasta tworzy dość zwarty układ przestrzenny. W zmianie studium przyjęto ogólny i schematyczny podział wyróżniający 7 rodzajów układów przestrzennych: zabudowa staromiejska, zabudowa śródmiejska, zabudowa wielorodzinna wysoka, zabudowa wielorodzinna niska, zabudowa jednorodzinna w układzie współczesnym – dość uporządkowana, zabudowa jednorodzinna w układzie dawnych wsi – pozbawiona kompozycji przestrzennej, zabudowa przemysłowo – usługowa. Głównymi **osiami kompozycyjnymi** miasta są historyczne ciągi ulic Krakowska – Lwowska, których przebiegi łączą się na obszarze Starego Miasta. Główne dominanty przestrzenne w krajobrazie tworzą: wyniesiona zabudowa starówki, masyw Grabówki z intensywną zabudową wielorodzinną, rozległe tereny przemysłowe skupione w północno – zachodniej części Tarnowa oraz masyw Św. Marcina, górujący nad miastem od strony południowej. Istotnymi punktowymi dominantami w skali całego miasta są wieże Katedry p.w. Narodzenia NMP oraz kościoła parafialnego p.w. Św. Rodziny, obu zlokalizowanych wzdłuż osi ul. Krakowskiej. **Układ zieleni miejskiej**, mający charakter plamowy, nie jest zbyt rozbudowany. Trudno również znaleźć istniejące połączenia pomiędzy poszczególnymi enklawami zieleni.

Do uwarunkowań wynikających z diagnozy stanu **środowiska przyrodniczego** należy zaliczyć ograniczenia związane z występowaniem na terenie miasta obszaru Natura 2000 PLH120085 Dolny Dunajec, rezerwatu przyrody „Debrza”, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią wodami Dunajca i Białej Tarnowskiej. Na terenie miasta występują ponadto udokumentowane złoża gazu ziemnego oraz kopalin ilastych i kruszywa naturalnego. Południowo-wschodnie krańce Tarnowa, tj. stoki masywu wzniesienia św. Marcina stanowią obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych.

Długoletnia historia Tarnowa ma swoje odzwierciedlenie w zachowanym **dziedzictwie kulturowym**, zwłaszcza w charakterze poszczególnych układów urbanistycznych, a także w poszczególnych obiektach pochodzących z różnych okresów historycznych. Wśród układów i obiektów zabytkowych zlokalizowanych na terenie miasta 66 jest objętych ochroną prawną poprzez wpis do rejestru zabytk-

ków, natomiast ponad 800 obiektów ujętych jest w ewidencji zabytków Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Podstawowy **układ drogowy** Tarnowa stanowią drogi w klasie GP: droga krajowa nr 94 (d. 4) – południowa obwodnica Tarnowa, droga krajowa nr 73 – ul. Nowodąbrowska, ul. Błonie, ul. Jana Pawła II, ul. Lwowska, a także: droga wojewódzka nr 977 do węzła z drogą krajową nr 94 (d. 4), droga wojewódzka nr 973 (ul. Niedomicka, ul. Klikowska, ul. Wyszyńskiego, ul. Czysta, ul. Mościckiego, ul. Kwiatkowskiego, ul. Czerwonych Klonów, ul. Czerwona, ul. Krakowska), ciąg ulic: Elektryczna, Spokojna, Mościckiego, Szujskiego, ul. Krakowska do ul. Sikorskiego, Lwowska, Słoneczna, Słowackiego, Szkotnik, Sikorskiego. Układ drogowy jaki został przedstawiony w studium z 1999 r. przy obecnym zagospodarowaniu terenów jest trudny do zrealizowania. Z uwagi na istniejące zagospodarowanie utrudniona jest między innymi realizacja wyznaczonej obwodnicy wewnętrznej na odcinku od ul. Wyszyńskiego do ul. Tuchowskiej, która stanowić miała odciążenie ruchu w centrum miasta. Jednymi z najistotniejszych uwarunkowań w zakresie komunikacyjnym jest budowana autostrada A-4 Katowice – Kraków oraz planowane odcinki dróg – przełożenie drogi krajowej nr 73 oraz łącznica węzła Tarnów Zachód (Wierzchosławice) i Krakowska, które uzupełniłyby obwodnicę miasta od strony wschodniej i zachodniej.

Uwarunkowania w zakresie **infrastruktury technicznej** związane są z funkcjonowaniem sieci wodno-kanalizacyjnej, energetycznej, ciepłownictwem. Źródłem zaopatrzenia w wodę Tarnowa są ujęcia powierzchniowe i infiltracyjne bazujące na rzece Dunajec. Wodociąg zaopatruje w wodę około 140 tys. mieszkańców miasta oraz gmin sąsiednich. Ścieki pochodzące z miasta i okolic dostarczane są siecią kanalizacyjną do Zakładu Oczyszczalni Ścieków Tarnowskich Wodociągów Sp. z o. o., znajdującego się przy ul. Czystej. Są to miejskie ścieki komunalne, a także ścieki z Zakładów Azotowych w Tarnowie – Mościcach S.A. Tarnów jest skanalizowany niemal w 100%. Występuje kanalizacja ogólnospławna i rozdzielcza sanitarna. Centralna część miasta pokryta jest siecią kanalizacji ogólnospławnej, która umożliwia odprowadzenie jednocześnie ścieków sanitarnych i wód deszczowych. W miejscu, gdzie wybudowana jest tylko sieć kanalizacji sanitarnej często występuje zapotrzebowanie na odprowadzenie kanalizacją wód opadowych. Zaopatrzenie w energię ciepłą Tarnowa realizowane jest w oparciu o miejski scentralizowany system ciepłowniczy, kotłownie lokalne oraz w oparciu o indywidualne źródła ciepła. Przez teren miasta przebiegają linie elektroenergetyczne 220 kV, 110 kV i niższe. Zapotrzebowanie na energię elektryczną odbiorców na terenie miasta zapewnione jest przez 8 głównych punktów zasilania 110/Sn o łącznej mocy transformatorowej 452 MVA. Tarnów posiada korzystne warunki zaopatrzenia w gaz ze względu na przebiegające przez jego teren układy magistralnych gazociągów wysokiego ciśnienia. Obecnie na terenie miasta energia nie jest pozyskiwana z odnawialnych źródeł energii na istotną skalę.

2) **Objaśnienie przyjętych rozwiązań i synteza ustaleń kierunkowych zmianie studium**

POLITYKA PRZESTRZENNA MIASTA

W kształtowaniu polityki przestrzennej Tarnowa należy dążyć do wytworzenia czytelnej i efektywnej struktury przestrzennej miasta, która w oparciu o idee rozwoju zrównoważonego zapewnia możliwość nowoczesnej i zdywersyfikowanej gospodarki oraz tworzy zdrowe, przyjazne i bezpieczne środowisko do zamieszkania i rozwijania przedsiębiorczości.

Zmiana studium wyznacza następujące **cele polityki przestrzennej**:

- wzmocnienie tożsamości Tarnowa,
- segregacja ruchu komunikacyjnego,
- integracja przestrzenna i funkcjonalna całego miasta,
- wyeksponowanie głównych elementów kształtujących strukturę przestrzenną miasta,
- ukształtowanie hierarchicznej struktury obszarów centralnych,
- wytworzenie układu atrakcyjnych przestrzeni publicznych,
- ukształtowanie przyjaznego środowiska zamieszkania w poszczególnych zespołach mieszkaniowych,
- stworzenie atrakcyjnych warunków dla rozwoju działalności gospodarczej,
- regulacja systemu przyrodniczego miasta,
- uzyskanie przestrzennej ciągłości struktury terenów zurbanizowanych i terenów otwartych,
- poprawa funkcjonowania i rozwój infrastruktury komunikacyjnej i inżynierskiej.

Polityka przestrzenna Tarnowa zakłada zwrócenie szczególnej uwagi na wybrane **kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta**, które realizować mają określone powyżej cele i umożliwić osiągnięcie założonej w strategii wizji:

1. **WYKSZTAŁCENIE EFEKTYWNEGO SYSTEMU TRANSPORTOWEGO**
2. **STWORZENIE CZYTELNEGO I HIERARCHICZNEGO UKŁADU OBSZARÓW CENTRALNYCH ORAZ PRZESTRZENI PUBLICZNYCH**
3. **ROZBUDOWA INFRASTRUKTURY SŁUŻĄCEJ ROZWOJOWI TARNOWA JAKO OŚRODKA REGIONALNEGO**
4. **UKSZTAŁTOWANIE TERENÓW AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ROZWOJU NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII**
5. **ROZWÓJ ZABUDOWY MIESZKANIOWEJ WRAZ Z PODNOSZENIEM STANDARDÓW ZAMIESZKANIA**
6. **UKSZTAŁTOWANIE SYSTEMU PRZYRODNICZEGO MIASTA**
7. **ROZBUDOWA UKŁADU TERENÓW REKREACYJNYCH**
8. **UPORZĄDKOWANIE STRUKTURY PRZESTRZENNEJ MIASTA**

Zmiana studium określa następujące **obszary planowanych przekształceń i rozwoju**:

- obszar śródmieścia,
- obszar wskazany do przekształceń po południowej stronie dworca kolejowego,
- rejon Góry Św. Marcina i ul. Lotniczej – południowa strefa rekreacyjna,
- okolice ul. Piłsudskiego – centralna strefa rekreacyjna oraz okolice ulicy Traugutta - południe strefy MIII,
- obszary wskazane do lokalizacji nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej,
- obszary wskazane do rozwoju działalności gospodarczej opartej na nowoczesnych technologiach.

Analiza funkcjonalno – przestrzenna Tarnowa wskazuje, iż należy dążyć do uporządkowania sposobu zagospodarowania miasta poprzez wprowadzenie **zasad kształtowania struktur przestrzennych**. Kierunki zmian w przekształceniu terenów wyznaczone zostały w oparciu o wyodrębnione trzy poziomy struktur przestrzennych: 1: obszary zurbanizowane – obszary otwarte, 2: strefy polityki przestrzennej, 3: przeznaczenie terenów. Podział struktury przestrzennej miasta na **obszary zurbanizowane i obszary otwarte** ma na celu dążenie do utrzymania zwartości zespołów zabudowy oraz ciągłości przestrzeni otwartych, pełniących funkcje rekreacyjne, przyrodnicze i krajobrazowe, stanowiących jednocześnie łącznik przestrzeni zurbanizowanych. Kolejnym poziomem kształtowania struktury przestrzennej Tarnowa są wydzielone **22 strefy polityki przestrzennej** w podziale na 6 typów, dla których wprowadzono odrębne ustalenia zalecenia i ukierunkowania: strefa Stare Miasto, strefa Śródmieście, strefa przekształceń, strefy mieszkaniowe, strefa aktywności gospodarczej i strefa rekreacyjna. Najbardziej szczegółowe kryteria wskazujące sposób zagospodarowania miasta wytyczono w wydzielonych **18 rodzajach terenów o odmiennym przeznaczeniu**, dla których ustalono podstawowe i dopuszczalne kierunki przeznaczenia, ograniczenia zmian przeznaczenia, standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu oraz parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu.

Do terenów, które powinny być **wyłączone spod zabudowy** należy zaliczyć:

- tereny objęte ochroną prawną na podstawie przepisów o ochronie przyrody – Rezerwat Debrza,
- tereny zieleni otwartej, oznaczone symbolem ZO, jako tereny o funkcji przyrodniczo – ekologicznej (nie dotyczy istniejącego zagospodarowania, zgodnie z ustaleniami zmiany studium dla tych terenów),
- tereny zieleni rekreacyjnej, oznaczone symbolem ZR, na zasadach określonych zgodnie z ustaleniami zmiany studium dla tych terenów,
- tereny zieleni leśnej, zieleni wysokiej, oznaczone symbolem ZL,
- tereny wód powierzchniowych,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- tereny stanowiące rezerwy pod projektowane drogi uzupełniające układ komunikacyjny miasta,

- strefy techniczne wokół magistralnych urządzeń infrastruktury technicznej na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, a także zgodnie z przepisami odrębnymi i w porozumieniu z administratorami sieci.

Przyjęta koncepcja przestrzenna zakłada ciągłość rozwoju miasta opartego o układ ulic i placów nasyconych usługami, tworzących układ przestrzeni publicznych i obszarów centralnych atrakcyjnych dla mieszkańców ze względów użytkowych i przestrzenno-kompozycyjnych. Centralną część zespołu miejskiego tworzy staromiejski i śródmiejski układ zabudowy o atrakcyjnej formie funkcjonalno – kompozycyjnej. Kierunkowy układ ulic miejskich z obszarami koncentracji usług i ukształtowanymi przestrzeniami publicznymi powinien łączyć istniejące zespoły zabudowy oraz nowe tereny rozwojowe z historyczną tkanką w jeden spójny organizm miejski. Układ terenów zieleni powinien być kształtowany w sposób ciągły, zapewniający powiązania najważniejszych elementów systemu przyrodniczego. Istotne jest uzupełnianie istniejącej i nowo kształtowanej zabudowy o zieleni urządzonej w formie parków miejskich, skwerów, zieleńców oraz zieleni ulicznej.

ZASADY OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Podstawową zasadą polityki przestrzennej w odniesieniu do środowiska przyrodniczego jest zapewnienie ciągłości przestrzennej systemu terenów przyrodniczych, z zasady chronionych przed zabudową. Dla terenów stanowiących elementy systemu przyrodniczego miasta powinny obowiązywać następujące zasady:

- wykluczenie w obrębie systemu źródeł silnego oddziaływania na środowisko,
- obszary o wysokich walorach przyrodniczych mogą być zagospodarowane jako tereny zieleni urządzonej, pod warunkiem doboru sposobu zagospodarowania warunkującego zachowanie wartości przyrodniczych obszaru,
- możliwe wykorzystanie terenów międzywala pod funkcje rekreacyjne pod warunkiem, że podporządkowane one będą, nadrzędnej dla międzywala, funkcji przeciwpowodziowej oraz zachowaniu korzystnych warunków przyrodniczych tego obszaru,
- wszelkie obiekty budowlane powstające na terenach o wartościach przyrodniczych powinny być sytuowane i projektowane w sposób nie zakłócający walorów krajobrazu,
- zagospodarowanie przedpola Góry św. Marcina nie powinno zakłócać ekspozycji krajobrazowej.

Ponadto określa się następujące zasady kształtowania struktury przyrodniczej i krajobrazowej:

- należy dążyć do zachowywania i kształtowania powiązań przyrodniczych pomiędzy obszarami określonymi jako podstawowe elementy struktury przyrodniczej, poprzez zachowywanie otuliny biologicznej wokół cieków, wprowadzanie terenów zieleni w obrębie obszarów zurbanizowanych, kształtowanie struktury zieleni przenikającej tkankę miejską,
- w procesie przekształceń terenów przemysłowych oraz innych terenów, które wpływają niekorzystnie na percepcję krajobrazu, należy przyjmować rozwiązania służące kształtowaniu ich krajobrazu w sposób harmonijny i zrównoważony,

- wykorzystanie zróżnicowania wysokościowego i naturalnych cech terenu w kompozycji miasta powinno stanowić podstawowe założenie działań przestrzennych,
- zachowanie i odbudowanie zieleni przyulicznej, z zastosowaniem gatunków odpornych na zanieczyszczenie i zasolenie gruntu, w przypadku alei historycznych lub uznanych za pomniki przyrody odtworzenie drzewostanu zgodnie z pierwotnym składem gatunkowym,
- ograniczenie do niezbędnego minimum przeznaczania terenów leśnych na cele nieleśne oraz dążenie do podniesienia wskaźnika lesistości w mieście poprzez wprowadzanie nowych zalesień.

ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Do głównych celów polityki przestrzennej należy ochrona historycznej tożsamości Tarnowa poprzez odpowiednie kształtowanie struktur funkcjonalno-przestrzennych. Ochrona ta ma na celu zachowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wyeksponowanie obszarów i obiektów o istotnych wartościach kulturowych. Ważną kwestią jest ponadto zahamowanie procesów degradacji obiektów zabytkowych i ich otoczenia.

Zasady ochrony wszystkich zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, którym podporządkować należy sposób kształtowania zagospodarowania przestrzennego miasta są następujące:

- zachowanie i regularna konserwacja zasobu zabytkowego Tarnowa, w tym zabytkowych układów urbanistycznych Starego Miasta, Śródmieścia i Mościc, a także kompozycji przestrzennych, zespołów zabudowy, poszczególnych obiektów oraz innych zabytkowych obszarów,
- wyeksponowanie historycznej fizjonomii miasta o zachowanym układzie urbanistycznym wraz z wypełniającą go zabudową o wartości zabytkowej,
- maksymalna ochrona z mocy prawa obszarów i obiektów ujętych w rejestrze zabytków, przy czym wykaz obiektów objętych rejestrem jest zestawieniem otwartym, który można uzupełniać o nowe elementy wskazane do objęcia ochroną prawną, jeżeli wynika to z działań bądź decyzji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków,
- rewaloryzacja historycznych elementów zabytkowych – układów urbanistycznych, zabudowy oraz sposobu zagospodarowania terenu w oparciu o szczegółowe wytyczne konserwatorskie, opracowane w wyniku analiz konserwatorskich dla całych założeń przestrzennych, a także podporządkowanie wymogom konserwatorskim przekształceń elementów zabytkowych,
- harmonijne komponowanie nowej zabudowy i nowego zagospodarowania terenu w zabytkowy krajobraz miejski,
- wykluczenie lokalizowania obiektów dysharmonizujących z zabytkowym sąsiedztwem i przesłaniających obiekty zabytkowe (dotyczy to również lokalizacji naziemnych obiektów infrastruktury technicznej).

KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY KOMUNIKACYJNEJ

Głównym celem polityki transportowej Tarnowa realizowanej zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju jest usprawnienie i rozwój systemu transportowego zapewniającego warunki dla sprawnego przemieszczania osób i towarów przy ograniczeniu uciążliwości dla środowiska. Stworze-

nie czytelnego i hierarchicznego układu drogowego pozwoli zapewnić sprawne powiązanie z trasami zewnętrznymi (autostradą A-4, drogą krajową nr 94 d. nr 4, drogą krajową nr 73), wyprowadzenie ruchu tranzytowego na najbardziej obciążonych relacjach wschód-zachód i zachód-północ na zewnętrznych miast, stworzenie dogodnych powiązań komunikacyjnych dla transportu ciężkiego obsługującego tereny aktywizacji gospodarczej, w tym głównie Zakłady Azotowe oraz usprawnienie powiązań wewnętrznych omijających obszar śródmiejski.

Powiązania Tarnowa z siecią dróg międzynarodowych i krajowych zapewnić będą związane bezpośrednio z obszarem miasta trasy stanowiące **obwodnicę zewnętrzną**:

- od zachodu i północy – **autostrada A4** z węzłami Tarnów Zachód (Wierzchosławice) i Tarnów Północ (Krzyż)
- od południa – istniejąca **droga krajowa nr 94 (d. 4)** w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP) z węzłami Krakowska, Tuchowska i Lwowska,
- od wschodu – projektowane **przełożenie drogi krajowej nr 73** w klasie drogi głównej ruchu przyspieszonego (GP),
- projektowana **droga klasy GP łącząca węzły Tarnów Zachód (Wierzchosławice) i Krakowska** stanowiąca połączenie autostrady A4 i drogi krajowej nr 94 (d. 4) od strony zachodniej i domknięcie obwodnicy zewnętrznej.

W związku z brakiem możliwości wytyczenia zachodniego i południowego odcinka obwodnicy wewnętrznej wzdłuż linii kolejowych Tarnów – Szczucin oraz Kraków – Rzeszów, wskazanych w poprzedniej edycji studium, realizację **obwodowych połączeń wewnętrznych** pełnić będą ulice:

- od zachodu: ciąg ulic Krakowska – Czerwona – Czerwonych Klonów, w klasie drogi zbiorczej (Z),
- od północy: ciąg ulic Kwiatkowskiego – Czysła – Wyszyńskiego – Elektryczna – Spokojna – Błonie, w klasie drogi głównej (G), przy czym dopuszcza się zaprojektowanie przebiegu drogi w klasie drogi głównej (G) – łączącej rondo przy ul. Chemicznej i ul. Kwiatkowskiego z ul. Wyszyńskiego (po północnej stronie Zakładów Azotowych),
- od wschodu: ciąg ulic Jana Pawła II – Słoneczna, w klasie drogi głównej (G),
- od południa: projektowana ulica wzdłuż linii kolejowej Kraków - Rzeszów na odcinku ul. Słoneczna/Lwowska – ul. Tuchowska w klasie drogi głównej (G), ul. Tuchowska w klasie drogi głównej (G), projektowana ulica łącząca ul. Krakowską i Tuchowską w klasie drogi zbiorczej (Z).

Pozostałą część układu podstawowego stanowią istniejące i projektowane ulice w klasie drogi głównej (G): istniejące ulice: Witosa, Kwiatkowskiego, Niedomicka, Mroźna – Sadowa – Aleja Piaskowa, Jana Pawła II (odc. od węzła Tarnów Zachód (Krzyż) do ul. Błonie), Lwowska, Tuchowska, Krakowska (odc. Czerwona – węzeł Krakowska), projektowane przedłużenie ulicy Błonie do planowanego przełożenia drogi krajowej nr 73, oraz zbiorcze istniejące i projektowane związane z obsługą nowych terenów inwestycyjnych i powiązaniem ich z istniejącym układem komunikacyjnym.

Zmiana studium zakłada wytyczenie następujących nowych powiązań drogowych w klasie drogi zbiorczej (Z):

- połączenie ulic Wyszyńskiego i Szujskiego/Mościckiego,
- powiązanie ul. Tuchowskiej z Krakowską, dalej poprzez ul. Warsztatową z ul. Mościckiego i ul. Czystą,
- połączenie ulic Starodąbrowskiej i Jana Pawła II, dalej z ulicą Orkana,
- powiązanie ul. Czystej z Mroźną poprzez przedłużenie jej w stronę północną do ul. Zagumnie, Klikowskiej, dalej wzdłuż Rowu Klikowskiego do skrzyżowania ul. Mroźnej z ul. Niedomicką.

Podstawową kwestią w zakresie usprawnienia systemu transportu zbiorowego w Tarnowie oraz regionie tarnowskim powinny być działania zmierzające do rozwoju zintegrowanego systemu komunikacji zbiorowej. Efektywna sieć miejskich linii autobusowych, przystanki pociągów lub szynobusów prowadzących ruch lokalny, a także indywidualny ruch samochodowy bądź rowerowy spotykać się powinny w zintegrowanych węzłach przesiadkowych, które pozwolą na sprawne przemieszczanie się po terenie miasta. Sieć zintegrowanych węzłów przesiadkowych wyznaczona została w oparciu o lokalizację proponowanych parkingów strategicznych Parkuj i Jedź oraz Parkuj i Idź, stacji i przystanków kolejowych, wyznaczonych centrów lokalnych oraz układu komunikacyjnego. Proponuje się ukształtowanie systemu złożonego z sześciu węzłów przesiadkowych.

KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Określona w zmianie studium koncepcja rozwoju Tarnowa nie narusza zasad istniejącego systemu zaopatrzenia miasta w podstawowe media ani urządzenia infrastruktury technicznej.

Sieć wodociągowa obejmuje swoim zasięgiem niemal 100 % odbiorców. Wraz z rozbudową poszczególnych dzielnic rozbudowywana jest sieć wodociągowa. Politykę rozwoju systemu zaopatrzenia w wodę w dostosowaniu do prognozowanej liczby mieszkańców i rozbudowy przestrzennej miasta określonej w zmianie studium oparto o wymienione założenia.

Przyjęta w zmianie studium rozbudowa miasta nie wprowadza zmian w prowadzoną dotychczas gospodarkę ściekami. Miasto jest wyposażone w wysokosprawną oczyszczalnię ścieków, stopień skanalizowania to ok. 99%. Szczególną analizą przy zagospodarowywaniu nowych terenów, a także wykonywaniu inwestycji wielkopowierzchniowych należy objąć kwestię odprowadzania wód opadowych.

Pokrycie potrzeb cieplnych nowego zainwestowania przewiduje się częściowo w oparciu o miejski system ciepłowniczy oraz w oparciu o indywidualne źródła ciepła zasilane z energii gazu ziemnego, oleju opałowego lub energii elektrycznej. Planowany Zakład Termicznego Przekształcania Odpadów Komunalnych (ZTPOK) zlokalizowany będzie przy ulicy Cmentarnej w Tarnowie w rejonie składowiska odpadów w Krzyżu. W skład regionu który obsługiwała będzie spalarnia wejdą gminy powiatu tarnowskiego, dąbrowskiego, brzeskiego, bocheńskiego oraz miasto Tarnów.

W przyjętym kierunku rozwoju systemu elektroenergetycznego, z wyjątkiem odcinkowych korekt przebiegu linii napowietrznych, związanych głównie z nowym układem komunikacyjnym

miasta (w tym autostrady) nie przewiduje się większych zmian. Tarnów ma korzystne warunki zaopatrzenia w gaz z uwagi na przebiegające przez jego terytorium magistralne gazociągi wysokiego ciśnienia. Zapewnia to pokrycie niezbędnych potrzeb związanych z kierunkowym rozwojem miasta oraz dostarczenie gazu nowym odbiorcom w oparciu o istniejący system gazowniczy, jego modernizację i rozbudowę. Na terenie Zielonego Parku Przemysłowego „Kryształowa” przy ul. Traktorowej w Tarnowie planowana jest inwestycja pn. „Farma fotowoltaiczna o mocy 1,5 MW w Tarnowie”. Na terenie miasta planowane są ponadto farmy fotowoltaiczne w rejonie ulicy Gliniańskiej i Czystej (w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków), w obrębie osadników przy ul. Czajki i ul. Czystej. Dopuszczalna maksymalna powierzchnia poszczególnych planowanych inwestycji to 5 ha. W związku z niewielkim zasięgiem oddziaływania tego rodzaju inwestycji granice stref ochronnych pokrywają się z zasięgiem terenów, na których dopuszczona jest realizacja farm we wskazanych lokalizacjach na terenach produkcyjno – usługowych PU.

MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2 000 m²: nowe tereny UC, stanowiące obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²: teren przy ulicy Błonie, teren przy ul. Hodowlanej,
- obszary przestrzeni publicznej: zmiana studium nie wyznacza obszarów przestrzeni publicznej,
- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości: zmiana studium nie wyznacza obszarów wymagających scaleń i podziału nieruchomości.

Obszary, dla których wskazane jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wraz z proponowaną kolejnością sporządzania:

- obszary, dla których wskazane jest sporządzenie planu w pierwszej kolejności
 - I. obszar objęty strefą przekształceń, związany z koniecznością regeneracji urbanistycznej,
 - II. obszar południowej strefy rekreacyjnej jako kluczowy teren rekreacyjny Tarnowa wraz z wyznaczeniem terenów z zakazem zabudowy na zasadach określonych w zmianie studium,
- obszary, dla których wskazane jest sporządzenie planu w dalszej kolejności
 - III. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej we wschodniej części miasta – część północna,
 - IV. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej we wschodniej części miasta – część południowa,
 - V. obszar obejmujący centralną strefę rekreacyjną, związaną z planowanymi inwestycjami w zakresie sportu i rekreacji, kultury, nauki,
 - VI. obszar nowych zespołów zabudowy mieszkaniowej w Klikowej,
 - VII. obszar obejmujący tereny osiedla Nauczycielskiego,
 - VIII. obszar obejmujący zabudowę mieszkaniową w Rzędzinie,
 - IX. obszar usługowy w rejonie ulicy Hodowlanej,

- X. obszar objęty strefą aktywności gospodarczej Krzyż,
- XI. obszar położony w północnej części osiedla Krzyż, obejmujący tereny rekreacyjne Stawów Krzyskich wraz z wyznaczeniem terenów z zakazem zabudowy na zasadach określonych w zmianie studium,
- XII. obszar położony w północnej części osiedla Krzyż, obejmujący rozbudowywane zespoły zabudowy mieszkaniowej.

OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI, REKULTYWACJI

Do obszarów wymagających **przekształceń** zaliczono teren po południowej stronie dworca kolejowego w Tarnowie. Obszar ten, objęty odrębną strefą polityki przestrzennej (strefa przekształceń P), wymaga szczególnych zmian w zakresie funkcjonalnym i przestrzennym, zmierzających do poprawy ładu przestrzennego, bardziej efektywnego wykorzystania walorów ekonomicznych przestrzeni oraz powiązania go z tkanką miejską. Ponadto obszarem wymagającym przekształceń jest rejon dworca kolejowego w Mościcach, gdzie wskazano rozwój centrum lokalnego dla zachodniej dzielnicy miasta, wraz terenem położonym po wschodniej stronie ulicy Czerwonych Klonów, wskazanym do rozwoju usług. Wskazane obszary wymagające **rehabilitacji** to rejon zabudowy mieszkaniowej, które wymagają zmian sposobu zagospodarowania, polegających na przywróceniu im prawidłowego funkcjonowania, w tym prawidłowego powiązania go z otoczeniem i podniesieniu standardu zabudowy. **Rekultywacją** w kierunku rekreacyjnym powinny zostać objęte obszary zdegradowane i przekształcone przez działalność człowieka – osadniki w rejonie ul. Czajki i Czystej oraz wyrobiska powstałe w wyniku wydobycia kopaliny – w rejonie ulicy Pomarańczowej w Krzyżu oraz ulicy Tuchowskiej.